

WINTERKLIMMEN IN SCHOTLAND

LOCATIE GLENCOE, SCHOTLAND

EENS IN DE VIJFTIG JAAR

Gruwelverhalen, die kreeg ik te horen als we over Schotland praatten. Niks klimmen in de zon, niets mooi weer: af en toe een opklaring maar veelal horizontale regen, dooi, mist en heel veel wind. Een plek waar je eigenlijk niet naar toe wilt. Ik kon geen enkele goede reden vinden om te gaan, maar toch wist Tania me over te halen. Ik zou Schotland zelf ervaren.

De reis begint met de overtocht naar Newcastle en voor het eerst in mijn leven zet ik voet op Britse bodem. We rijden naar het noorden en langzaam verandert het landschap: we laten de grote dorpen achter ons, de omgeving oogt meer verlaten en de heuvels worden langzaam hoger. Ook steeds witter, totdat wit de enige kleur is die naast het zwart van de weg overheerst. We zijn Engeland binnengekomen met goed weer en terwijl we de grens met Schotland oversteken, is de hemel nog steeds wolkenloos. Ik houd mijn hart vast, want dit kan toch niet waar zijn. Omdat we weten dat schitterend weer hier meestal maar van korte duur is, gaan we de volgende dag meteen op pad.

Verbazing

In de ochtendschemer lopen we naar het ijsklimgebied Ben

Udlaidh. Hoe dichterbij we komen, hoe sneller mijn hart begint te kloppen. Want tussen de rotsen zie ik ze hangen, mooi naast elkaar. De meeste wel honderd meter hoog, goed gevormd en glimmend in de eerste zonnestralen: bevroren watervallen! Wel tien lijnen, de een nog mooier dan de andere.

We beginnen meteen met Peter Pan Direct: twee touw lengtes ijs en dun in het begin. Maar goed te klimmen met mooi gevormd ijs, alleen weinig tussenzekeringen in de eerste lengte. Tania klimt de tweede lengte en ze eindigt op een grote witte vlakke: geen standplaats, geen boorhaken, helemaal niets. Alleen een ingegraven ijsbijl: klimmen op z'n Schots, net even anders... zeg maar: totaal anders. De Alpen zijn schitterend in de winter, maar wat ik hier zie is misschien nog wel mooier. Zo ver ik kan kijken zie ik witte heuvels, met in de verte een weg die zich als een zwarte

slang door het landschap kronkelt. Een oneindigheid, zonder huizen en mensen, zonder enig blijk van beschaving. Alsof we alleen op een andere wereld zijn.

We klimmen dezelfde dag nog twee andere watervallen: Quartzvein Scoup en Organ-Pipe Wall. Tijdens deze laatste route verandert het weer: wolken komen binnendrijven en de wind steekt op. Het begint steeds harder te sneeuwen, vlokken striemen mijn gezicht. Ik duik weg in mijn capuchon terwijl Tania de laatste meters klimt. Ik ben blij als ik bij haar op de standplaats kom en we even later met de wind in de rug teruglopen naar de auto. Schotland laat zijn ware aard zien.

Schuren en schrapen

Tot onze grote verbazing is het de volgende ochtend zomaar weer strakblauw. We lopen eerst twee uur naar Beinn an Dòthaidh waar Ménage à Trois eraan moet geloven. Dit keer geen ijs, maar echt Schots mixed klimmen. Steile rots met stukken sneeuw en bevroren turf, die beklommen worden op stijgijsers en met ijsbijlen. Voor mij de eerste keer. De eerste lengte is nog vrij eenvoudig, maar daarna volgt een steile versnijding met nauwelijks sneeuw: ijzer op rots dus.

Gelukkig zitten er genoeg scheuren en spleten in de rots, dus het afzekeren gaat prima. Tania is bovengekomen; nu is het mijn beurt. Maar wat Tania gemakkelijk klom, is in feite ontzettend moeilijk. Met mijn bijlen zoek ik moeizaam houvast, maar echte goede 'hooks' kan ik niet vinden. Schrapend en schurend ga ik naar boven, vloekend omdat ik het met mijn half bevroren handen ontzettend moeilijk vind. Natuurlijk ligt het niet aan de kou; ik ben het gewoon niet gewend en ik vind het erg spannend. Elke keer als ik aan mijn bijl in de rotsen hang, zie ik in gedachten hoe de ijzeren punt naar houvast zoekt op de gladde rots. Draaiend en krassend, totdat hij een piepklein randje vindt waarachter hij kan blijven hangen. Maar zeker van dat randje ben ik nooit: bij elke pas is het weer afwachten.

Behoedzaam

Het houdt niet op: ook de derde dag is het mooi weer. Tijd voor de Crest Route! Deze rotsroute wordt in de zomer ook geklommen, alleen dan op sportklimschoenen. Wij hebben stijgijsers en ijsbijlen. Bizar! De twee middelste lengtes zijn het moeilijkst en een daarvan is voor mij. Als het mijn beurt is kan ik alleen maar omhoog kijken, diep ademen en gaan. Gelukkig is er voldoende plek voor mijn

cams en nuts. Langzaam werk ik me omhoog, schrapend met de stijgijsers op de rots. De laatste meters gaan door een steile versnijding: een smalle spleet met aan beide kanten gladde rotsplaten. Er zit niets anders op dan de bijlen in de spleet te duwen en ze zijdelings te draaien, zodat de punt zich vastklemt. Dat lukt, maar ik durf er niet vol aan te gaan hangen, bang dat ze eruit zullen schieten. Koortsachtig zoek ik naar een alternatief, maar zie het niet. Terug is geen optie. Dan moet het maar. Met

Roeland van Oss
Roeland van Oss is aspirant-berggids en woont en werkt het grootste deel van het jaar in Chamonix, Frankrijk. Naast zijn gidswerk schrijft hij artikelen en geeft hij lezingen. Voor meer informatie over klimmen in Schotland kijk op www.roelandvanoss.com

beide grote ogen op de bijlen gericht beweeg ik me behoedzaam omhoog. Een nieuwe goede 'hook', enkele passen en het is voorbij.

Mooie creaties

Heel on-Schots blijft het fraaie weer aanhouden. Dag in dag uit klimmen we routes en langzaam begin ik me er thuis te voelen. Zelfs de Blue Ribbon, een sneeuw- en ijsroute van vijfhonderd meter die eens in de tien jaar in conditie is, moet eraan geloven. De stijgijsers en ijsbijlen komen hier beter tot hun recht dan op de rots: minder schrapen en schuren, meer haken en vloeiende bewegingen. Minder overleven, meer klimmen, de angst neemt af. Ik kan steeds meer genieten van deze vorm van klimmen, het vertrouwen in het materiaal wordt groter en de routes lijken eenvoudiger te worden. En ik blijf me verbazen over de sneeuw tegen de rots, die door de wind tot rare maar mooie creaties gevormd wordt.

Later, aan het einde van de winter, als al het ijs weer weg is en de witte heuvels langzaam weer groen worden, hoor ik dat een aantal Schotland-experts het erover eens is. Dit is een winter geweest, die eens in de vijftig jaar voorkomt. Veel zon, veel ijs, weinig wind en goede omstandigheden om te klimmen. Ik heb geluk gehad... Eens in de vijftig jaar...▲

Gebied

In Schotland zijn veel plekken waar je goed kunt winterklimmen. Wij klommen het meest rondom Glencoe in het Westen van Schotland. Dit ligt net ten zuiden van Ben Nevis en Fort William.

Vervoer

Wie naar Schotland gaat in de winter en wil klimmen, kan het best met de auto gaan, al is het maar vanwege alle materiaal. Met de boot vaar je vanuit IJmuiden naar Newcastle. Vertrek aan het einde van de middag, de volgende ochtend ben je er. Dan een autorit van onder goede omstandigheden zo'n 4,5 uur.

Accommodatie

In de meeste dorpjes zijn B&B's. Handige sites om er een te vinden zijn www.goscot.co.uk, www.hostel-scotland.com en www.glencoescotland.com. Goedkopere opties zijn de jeugdherberg in Glencoe of een bunkhouse zoals Corran Bunkhouse in Fort William en het bunkhouse in Bridge of Orchy. In Tyndrum vind je By the Way Hostel and Campsite. Tegen schappelijke prijzen kun je er je tent opzetten, een trekkerhut huren of in het hostel overnachten. De eigenaars zijn enthousiaste buitensporters. Kijk op www.tyndrumbytheway.com

Materiaal

Klimmen in Schotland is in vele opzichten gelijk aan het klimmen in de Alpen, maar net even anders. Boorhaken zijn er niet, en meestal ook geen mephaken. 'Stand' op de topo

betekent dat je daar stand moet maken, niet dat er iets zit! Je moet dus veel mobiele zekeringsmaterialen mee nemen. Kleine cams werken meestal niet omdat alles vol met ijs zit, bij moeilijkere steilere routes gebruik je de cams wel. Nuts kan je meestal goed in de spleten slaan.

Dit heb je nodig:

- 1 tot 2 complete sets nuts
- 1 set cams (afhankelijk van de route en de sneeuw: op eenvoudige routes zit vaak alles vol met sneeuw en gebruik je nauwelijks cams, alleen enkele middelgrote)
- een aantal middelgrote hexen
- enkele haken (bij moeilijke routes)
- korte ijsboren (bij ijsroutes; ijs is wel vaak dun en zachter)
- normale klimuitrusting (gordel, karabiners, slings, etc)

Documentatie

- Scottish Winter Climbs, Andy Nisbet e.a., Scottish Mountaineering Club, 2008
- Ben Nevis, Simon Richardson, Scottish Mountaineering Club, 2002
- Glencoe, Rab Anderson, Ken Crocket, Dave Cuthbertson, Scottish Mountaineering Club, 2001
- scottishwinterroutes.com
- www.alphamountaineering.co.uk - bij conditions vind je links naar websites die regelmatig de condities updaten.
- Ordnance Survey Pathfinder blad 305, schaal 1:25.000
- Ordnance Survey Landranger blas 50, schaal 1:50.000

The current state-of-the-art
A pinnacle hardshell designed to be used on the hardest of routes in the toughest of conditions

mountain-equipment.co.uk

Engineered with GORE-TEX® Pro Shell
Ontworpen met de meest robuuste, extreem goed ademende laminaten voor langdurig extreme omstandigheden. GORE-TEX® Pro Shells voldoen aan de eisen van professionals en serieuze enthousiastelingen bij buitenactiviteiten.

ZWERFKEI
OUTDOOR & TRAVEL CENTRE
www.zwerfkei.nl

Kalanka Jacket
GORE-TEX® ProShell Stretch